

Nobelovac John Martinis na IRB-u: želim pomoći mladim istraživačima da postanu dobri znanstvenici

Susret sa znanstvenikom koji je pomaknuo granice kvantnog računarstva.

Zagreb, 6. srpnja 2026. – Prof. John Martinis, dobitnik Nobelove nagrade za fiziku 2025. godine, jedan od najutjecajnijih svjetskih znanstvenika u području kvantnog računarstva, te pionir supravodljivih kvantnih procesora, danas je posjetio Institut Ruđer Bošković (IRB) gdje se susreo s brojnim znanstvenicima te održao predavanje o razvoju kvantne tehnologije koja bi mogla bitno promijeniti budućnost računarstva.

Profesora Martinisa na Institutu su dočekali i pozdravili izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora mr. sc. **Marko Pavić**, izaslanik ministra znanosti, obrazovanja i mladih te ravnatelj Uprave za znanost i tehnologiju dr. sc. **Hrvoje Meštrić**, i dr. sc. **David M. Smith**, ravnatelj IRB-a.

Posjet prof. Martinisa Hrvatskoj važan je za hrvatsku znanstvenu zajednicu jer pruža rijetku priliku za susret sa znanstvenikom čiji je rad kvantno računarstvo približio stvarnim procesorima i računalima nove generacije.

Tijekom posjeta IRB-u, prof. Martinis istaknuo je da **svoju ulogu Nobelovca** ne vidi samo u predstavljanju vlastitih znanstvenih postignuća, već i u **poticanju studenata i mladih istraživača**. Na Institutu je zato govorio o svojem doktorskom radu i istraživanjima za koja je nagrađen Nobelovom nagradom. „Želim studentima objasniti stvari na način koji će im biti koristan i pomoći im da postanu bolji znanstvenici“, **rekao je prof. Martinis**, dodajući da je njegova zadaća djelovati kao znanstveni diplomat, ali i motivirati nove generacije znanstvenika.

Hrvatska ima potencijal za poduzetnički iskorak i razvoj novih ideja

Govoreći o Hrvatskoj, prof. John M. Martinis istaknuo je da njegov posjet ima i **snažnu osobnu dimenziju** jer su mu oba roditelja hrvatskog podrijetla, a otac mu je rođen u Komiži. Rekao je da se zato dolazak u Hrvatsku za njega čini sasvim prirodnim te da tijekom boravka uživa u hrvatskoj hrani, gostoljubivosti i susretima s ljudima i institucijama.

„Svijet se mijenja, a s njime se mijenjaju i poslovi koje ljudi obavljaju. Za budućnost je zato vrlo važno da država potiče ljude na poduzetnost, isprobavanje novih ideja i stvaranje nečeg novog. Ne moraju se svi baviti najnovijim područjima poput umjetne inteligencije ili kvantnog računarstva, ali svijetu su potrebni inventivnost i konkretna rješenja. Vjerujem da je upravo takav način razmišljanja jedan od razloga uspjeha SAD-a, te da bi snažnije poticanje poduzetnosti i novih ideja moglo mnogo koristiti i Hrvatskoj. Vaša povijest pokazuje da takav potencijal ovdje već postoji“, rekao je prof. **John M. Martinis**.

IRB kao mjesto međunarodnog znanstvenog dijaloga

„Dolazak prof. Martinisa na Institut Ruđer Bošković za nas je veliko priznanje i potvrda da je IRB prepoznat kao mjesto međunarodnog znanstvenog dijaloga i otvorenosti prema najnaprednijim istraživačkim idejama. Ovaj posjet daleko nadilazi protokolarni značaj. On povezuje hrvatsku znanstvenu zajednicu s jednim od vodećih umova današnjice i daje našim istraživačima, doktorandima i studentima rijetku priliku za neposredan susret sa znanstvenikom koji je svojim radom pomaknuo granice mogućega,“ izjavio je dr. sc. **David M. Smith**, ravnatelj Instituta Ruđer Bošković.

Od temeljne fizike do kvantnih procesora

Prof. **John M. Martinis** dobitnik je Nobelove nagrade za fiziku 2025. godine i profesor emeritus Sveučilišta Kalifornije u Santa Barbari. Jedan je od pionira supravodljivog kvantnog računarstva, a njegov znanstveni rad obuhvaća temeljna istraživanja makroskopskih kvantnih fenomena, razvoj supravodljivih kubita i izgradnju naprednih kvantnih procesora.

Od 2014. do 2020. godine radio je u Google Quantum AI-ju, gdje je vodio hardverski tim koji je razvio supravodljivi procesor Sycamore s 53 funkcionalna kubita i proveo jedan od najpoznatijih eksperimenata u povijesti kvantnog računarstva.

Danas je suosnivač i glavni tehnološki direktor tvrtke Qolab, startupa usmjerenog na razvoj skalabilnog supravodljivog kvantnog hardvera i primjenu naprednih metoda proizvodnje poluvodiča u izgradnji nove generacije kvantnih računala.

Posjet Institutu dio je službene posjete Hrvatskoj u sklopu koje će prof. Martinis održati niz predavanja i susreta sa znanstveno-akademsom zajednicom u Zagrebu i Splitu te sudjelovati u službenim i kulturnim programima u Komiži i Dubrovniku.

„Posjet prof. Martinisa IRB-u dio je duge tradicije susreta IRB-a s vodećim svjetskim znanstvenicima i nobelovcima, među kojima su **Niels Bohr, Christian de Duve, Jean-Marie Lehn** i **Dan Shechtman**. Takvi susreti potvrđuju ulogu Instituta kao mjesta međunarodnog znanstvenog dijaloga, razmjene ideja i stvaranja novih generacija istraživača,“ zaključio je dr. sc. **David M. Smith**.